

Særligt fradrag for dagplejere (dagplejerfradrag)

Beskrivelse

Dagplejere kan vælge at bruge et standardfradrag, der træder i stedet for et fradrag for de faktiske udgifter til børneplejen. Udgifterne omfatter fx børnenes kost, sanitær service og slitage på hjemmet. Langt de fleste dagplejere gør brug af standardfradraget.

Standardfradraget blev lovfæstet i 1994. Inden da havde dagplejerne også mulighed for at gøre brug af et standardfradrag i stedet for at fradrage de dokumenterede faktiske udgifter forbundet med dagplejen. Ligningsrådet havde fastsat, at dagplejere havde ret til et beregningsmæssigt fradrag svarende til en tredjedel af plejevederlaget, hvis de ikke fradrog de dokumenterede faktiske udgifter forbundet med dagplejen.

Formålet med standardfradraget var oprindeligt at mindske de administrative byrder for dagplejere og skattemyndighederne. Siden 1994 er fradraget blevet forhøjet fra 36 pct. i 1994 til 60 pct. i dag – fradraget er dog midlertidigt forhøjet til 68 pct. i 2023. Forhøjelserne fra 1994 til i dag er sket i forbindelse med, at skatteværdien af de ligningsmæssige fradrag generelt er blevet reduceret.

Regler

Dagplejere kan vælge mellem at fratække de dokumenterede, faktiske udgifter, der er forbundet med erhvervsindkomsten, eller foretage et procentfradrag i den skattepligtige del af det modtagne vederlag for dagplejen, *jf. ligningslovens § 9 H*. Fradraget er på 60 pct. (dog 68 pct. i 2023) af den skattepligtige del af det vederlag, der modtages for dagplejen, *jf. ligningslovens § 9 H*. Dette valg foretages for et helt indkomstår ad gangen.

Provenuberegningen

Erhvervsstøtten skønnes i 2030 til 437 mio. kr. i umiddelbar virkning og 336 mio. kr. efter tilbageløb, *jf. tabel 1*. Det er forbundet med betydelig usikkerhed at vurdere størrelsen af den økonomiske fordel for dagplejerne ved standardfradraget, idet de faktiske udgifter ikke rapporteres.

Der er ikke udarbejdet skøn for arbejdsudbudseffekten eller den samfundsøkonomiske virkning. I det omfang ordningen bidrager til at dække de faktiske udgifter ved dagplejen, skønnes en afskaffelse ikke at have hverken positive eller negative virkninger for arbejdsudbuddet. Beskæftigelsen vil ved en afskaffelse formentlig flytte til fx vuggestuer mv. som følge af, at det effektive lønniveau for dagplejere vil blive kraftigt reduceret ved en afskaffelse. Hvorvidt en afskaffelse vil give anledning til et samfundsøkonomisk tab eller gevinst, afhænger af, hvorvidt den samme ydelse vil kunne opretholdes billigere eller dyrere ved pasning i fx vuggestuer.

Der foreligger ingen statistiske oplysninger om dagplejernes faktiske omkostninger forbundet med udøvelsen af deres hverv.

Skatteudgiften (umiddelbar provenuvirkning)

Den umiddelbare provenuvirkning er opgjort på baggrund af data fra Skattestyrelsens systemer i 2021. Det samlede standardfradrag skønnes i 2030 at udgøre ca. 2.290 mio. kr. (2023-niveau), *jf. pkt. [1] i tabel 1*. Det forekommer sandsynligt, at dagplejernes faktiske udgifter er mindre end fradraget på 60 pct. af plejevederlaget, idet det ellers vil indebære, at dagplejeres disponible indkomst vil være væsentligt lavere end ved ansættelse i fx en vuggestue. Incitamentet til at arbejde som dagplejer ville dermed være yderst begrænset som følge af omkostningerne, som dagplejerne kun kompenseres delvist for. I beregningen af mindreprovenu ved fradraget er det derfor lagt til grund, at *skatteværdien* af fradraget svarer til de faktiske udgifter ved fradraget på 587 mio. kr., *jf. pkt. [4] i tabel 1*. Det umiddelbare mindreprovenu som følge af fradraget kan dermed beregnes som skatteværdien af forskellen mellem det samlede fradrag og de faktiske omkostninger. For 2030 skønnes det umiddelbare mindreprovenu således at udgøre ca. 435 mio. kr., *jf. pkt. [6] i tabel 1*.

Tilbageløb og adfærd

Tilbageløbet er forudsat til at udgøre 23 pct., og mindreprovenuet efter tilbageløb skønnes dermed til ca. 335 mio. kr., *jf. pkt. [7] i tabel 1.*

Tabel 1 Provenuvirkning af Børnedagplejerfradraget, 2030

	Beskrivelse	kilde / formel	resultat	enhed
Oplysninger				
[1]	Standardfradrag	SKM	2.290	
[2]	Gennemsnitlig kommuneskattesats (ekskl. AM-bidrag)	SKM	25,6	Pct.
[3]	Tilbageløb	SKM	23	Pct.
Umiddelbart mindreprovenu				
[4]	Skatteværdi af fradraget (forudsættes at svare til de faktiske omkostninger)	[1]*[2]	587	Mio. kr.
[5]	Forskel på fradrag og faktiske omkostninger	[1]-[4]	1.703	Mio. kr.
[6]	Mindreprovenu før tilbageløb	[5]*[2]	435	Mio. kr.
Mindreprovenu efter tilbageløb				
[7]	Mindreprovenu efter tilbageløb	[6]*(1-[3])	335	Mio. kr.

Anm.: Provenuskønnene i tabellen er opgjort i 2023-niveau og afrundet til nærmeste 5 mio. kr.

Kilde: Skatteministeriet

Arbejdsudbud

Ordningen skønnes ikke at have virkning på arbejdsudbuddet.

Samfundsøkonomi

En afskaffelse af dagplejerfradraget vil reducere statens udgifter, men reduktionen vil blive modsvaret af en tilsvarende udgift for de berørte dagplejere. Dagplejerfradraget skønnes derfor ikke at være forbundet med væsentlige samfundsøkonomiske tab eller gevinster, *jf. tabel 2.*

Tabel 2. Samfundsøkonomisk virkning af Dagplejerfradrag 2030

Mio. kr. (2023-niveau)	Afskaffelse (faktorpriser)					
	Dagplejerfradrag		Lumpsum-skat eller -overførsel		Forskel	
	Staten	Borgere	Staten	Borgere	Staten	Borgere
	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]=[1]-[3]	[6]=[2]-[4]
Umiddelbar virkning	435	-435	435	-435	0	
Tilbageløb	-100		-100		0	
Arbejdsudbud	0		0	0	0	
I alt	335	-435	335	-435	0	

Omregning til samfundsøkonomisk virkning ved ordningen (forbrugerpriser)			
Mio. kr. (2023-niveau)	Faktorpriser	Forbrugerpriser	Pr. støttekrone
	[7]=- $[5]^{1)}$	[8]=[7]/(1-0,21)	[9]=[8]/[1]
Samfundsøkonomisk virkning	0,0	0,0	0,0

Anm.: 1) Af beregningstekniske grunde er den samfundsøkonomiske virkning i søjle (6) opgjort for en afskaffelse af ordningen, mens søjle (8)-(10) viser den samfundsøkonomiske virkning ved at have ordningen. Derfor skifter fortegnet fra den øverste del af tabellen til den nederste del.

Kilde: Skatteministeriet.